

ჩვენი სახელმწიფო ნიდაკაგი

1960 წელს რევისორი ლანა ღოლობერიძე ამთავრებდა მუშაობას კინონოველაზე და ჯერი პირველი ნოველის „თაგაღის ქალი მაიას“ გახმოვანებაზე მიღდა, ტრაგიკული დასასრულისთვის კომპოზიტორ რევაზ ლალიძეს დიდგვაროვანი ღამაზმანის სიცოცხლესთან განხმორების სცენისთვის თანამდევ მუსიკალურ სივრცედ მეგრული დატირება პჲონდა ჩაფიქრებული. დიდხანს ექცება კომპოზიტორი დატირების შემსრულებელ მომღერალ-ქალს. ვინაიდან მისი უმთავრესი მოთხოვნა იყო ზალასი ხალხური კოლორიტის მოუთელავი, დასაბამითი ხმა და ღრმა წრფელი განცდით შესრულებული დატირება. ამისათვის მან არაერთი ხალხური მომღერლის შესრულება მოისმინა, მაგრამ ამაოდ რევისორმა ლანა ღოლობერიძემ წარსულში პოპულარული მომღერალი ქალი მეჩინგურე ქალთა ანსამბლის უცვლელი სოლისტი ელენე ჭუბაძრია გაისხენა და მეორე დღესვე რევაზ ლალიძე, ლანა ღოლობერიძე და მხატვარი კოპა იგანტოვი სცენიდან კარგა ხნის წასულ მომღერალს შინ ეახლენებ. იმ ხანად ელენე ჭუბაძრიას მეუღლე პჲოლია ართაუგოლიოთ.

„ამის შესახებ მე არავერდი ვიცოდი, — იგონებდა შემდგომ ოვაზ ლალიძე. მობოლიშებით ვთხოვე საინტერესო ფილმი გამოგვდის და ერთი უმნიშვნელოვანესი დეტალი-მუსიკალური ფინალი, სიმღერით დატირება გვჭირდება, იქნებ დაგვეხმაროთ და მეგრული ხალხური მოთქმა ჩაგვაწერინოთ მეთქი, — მასპინძელმა ერთი ჩაიძაპარაკა თავისთვის – „რა მემღერებათ“, მაგრამ, ერთბაშად უარი არ უთქვაშს.

ჩაწერა ორი დღის მერე დაინიშნა. ელენე ჭუბაძრია დათქმულ დროს დაუგვიანებდად ქვიდა სტუდიაში, სადაც სადადგმო ჯგუფის გარდა ნაცნობ მეგობრებიც შეგროვილიყვნენ. ჩართეს ფირი, მაგრამ, პირადი ტრაგედიით გათანგულდა სხვათა თანადასწრებით მოთქმა-ტირილი ვერა და ვერ დაიწყო. კომპოზიტორმა სწრაფად აუღო ალღო და გადაწყვეტილებაც მიიღო... ყველანი დაითხოვეს და კინოდარბაზის ჩაბნელებულ სიღრმეები სრულიად მარტო დარჩა მომღერალი.

ეკრანზე ზღვის ბობოქარი ტალ-ლებისაკენ თავგამეტებით მიმავალი თეთრზეწარშემოსხმული მაია გამოჩნდა. მომღერალი ისევ დუძღა, ფირი ხელშეორედ გაუშვეს. გაუბედავად, ჩუმად დაიწყო, ჯერ თითქოს საიდანაც შორიდან მოისმა დაბალი ტესტურის საოცარი რბილი, ხავერდოვანი, ქვითინით შეზავებული ხმა, მეგრული დატარების მელოდია, მერე თანდათან გაიშალა, აზგავდა და ისევთი სიმღერის მოთქმა-გროვებად გადმოიფრქვა, როგორც არსად არა-სოდეს მოისმენია. „ვაი დედა!“ მოთქმამდა გულდათუთქული ქალი. ეს ერთდღოულად სიმღერაც იყო და ტირილიც. ალფროვანებას ვერ მალავდნენ ფილმის დამდგელები, – ისესენებდა რეგაზ ლალიძე. ეს დატარება ელენე ჭუბაბრიას უკანასკნელი ჩანაწერი იყო. შინდარჩენილი თითქმის ორი ათეული წლის მანძილზე არც სცენას,

ელენე ჭუბაძრიას ხმა ავქსენტი
მეგრელიძის მეჩონგურე ქალთა ან-
სამბლიას და მისი ნიჭიერი სო-
ლისტების: მარგო თელიაშვილის,
ანა კორომინაძის, ქეთევან აფრა-
სიძის, შესანიშნავი მოკრიმანჭუ-
ლე ქალის ცაცა მამედოლდესა თუ-
სხვათა შესრულებით, საქართვე-
ლოს რადიოს პირდაპირ ეთერში
თითქმის ყოველდღიურად ყდერ-
და, მილიონობით რადიო შსმენელმა-
გულწრფელად შეიყვარა ელენე
ჭუბაძრიას „ჩელა“, „გაი შური
საყვარელი“, „დიდა ვო ნანა“,
კახური შაირები, „ლალები“ და
მრავალი სხვა. ასევე იონა ტუს-
ტავა, გიორგი გორგავაძე, გიორგი
გორგავაძე, გიორგი გორგავაძე

ჩხილებიშვილი, 14 წლისა, ოურ-
მე უსიყვარულოდ, ანგარებით
მიათხოვეს მასზე ორმოცი
წლით უფროს, ხანდაზმულ
ანგარიშიან, ხელმომჭირნე ვა-
ჭარს, რამაც მძიმე დაღი და-
სვა ქალის ხანმოკლე ცხოვ-
რებას. დღენიადაგ სევდანი
ახალგაზრდა ქალი საოჯახო
საქმეს რომ მოითავებდა, ხელ-
საქმითა და დაკვრა-სიმღერით
იქარვებდა გულის დარდს. ის
შესანიშხავად უკრავდა გი-
ტარაზე და ჩონგურზე. დე-
და-ოთხ გოგონასა და ერთ
ვაჟს დაკვრა-სიმღერას ას-
წავლიდა. პატარა ელიჩქა
სიბეჯითითაც გამოირჩეოდა,
ერთოვად დედის გვერდით ტრია-
ლებდა და სიმღერა-გალობასთან ერ-
თად ყოველნაირი საქმეც მშენივ-
რად აითვისა. მაგრამ დედამ 35
წლამდე ძლივს მიაღწია. ცოლის
სიკვდილით დამწუხერებული, ისე-
დაც მძიმე ხასიათის მამა, საკუთარ
თავში ჩაიკეტა და შეიღებზე, მათ
სწავლა-განათლებაზე საერთოდ აი-
ღო ზელი. ბედის ანაბარად დარჩე-
ნილ პატარა გოგონას სწავლის გა-
საგრძლებლად არავითარი სახსა-
რი აღარ გააჩნდა. მშენელდად კი
გიმნაზიის სიმღერის მასწავლებელი
და ლოტბარი იუსტინე კალანდაძე
მოევლინა. მის გუნდში პატარა ელიჩ-
ქა შეიდი წლიდან მღეროდა, ასევე
გალობდა ქალაქის ეკლესიაში მა-
შინდელ „სამხედრო სიბიროში“.
მრევლმა მაშინათვე შენიშნა ერთი
ციდა მგალობლის ტალანტი და გუ-
ლით შეიყვარა. დაღი ჭუბაძრია
იგონებს დედის ნაამბობს: „ეკლესი-

აში წირვა რომ დამთავრდებოდა
მრევლი ჯეხზე წამოღებოდა, მო
დიოდნენ გუნდთან ვიღაც გენერ
ლები, ხანში შესული ქალები და
კაცები თვალცრუმლიანნი, ხელ
ში ტკბილეულით პირთამდე სავს.
პარკებით და მეტებდნენო, ზოგ
კანფეტებს მაწვდიდა, ზოგ
ნამცხვარს ან რაიმე სასუსნავი
და შინ დახუნდლული ვძრუნ
დებოდი ხოლმეო“. ასევე ელიჩი
კას ხელფასად ყოველთვიურად
ოთხი ოქრო ეძღვოდა, რაც სწავ
ლის ქირასაც უსტუმრებდა. მა
მის სურვილის წინააღმდეგ, ნია
ჭიერებისა და ნებისყოფის წყა
ლობით 17 წლისამდე წარმატებით
დაამთავრა ბათუმის გიმნაზია, თა
ვად დაიწყო მუშაობა სიმღერი
მასწავლებლად და გუნდი
ხელმძღვანელად ბათუმის ეწ
მგელაძის სკოლაში და სობორო
ში გალობაც არ შეუწყვიტა.

1922 წელი ელექტრო ჭუბაბრივ
დავით ანდოლაძესთან ერთად
აჭარის აკადემიურ გუნდში მღვდე
რის, ხელმძღვანელი მელიტოპოლის
კუნიანიძე. 1925 წელს კუნია
ნიძის გუნდს მთავრობად სუბსი
დიები გამოყენ და ყველაზე მა
ღვალი ხელფასი ელექტრო ჭუბა
ას დაეწიშნა. მრავალი წლის შემ

დერების ბისზე შესრულებაც მოითხოვა. 8 იანვარს დიდ თეატრში გაღალა კონცერტი გაიმართა, რომელსაც 2200 მაყურებელთან ერთად სტალინი, მოღიატოვი, ვოროშილოვი, კაგანოვიჩი, ორჯვენიკიძე და ბერია დაესწრნენ. ქართველ თხსტატთა კონცერტს საქალაქო რადიოგადაცემების ქსელის მეშვეობით მთელი მოსკოვი ისმენდა, ეს იყო ქართული ხელოვნების დიდი ზეიმო.

40-იანი წლების ბოლოს კინორეჟისორმა ვახტაგ ტაბდიაშვილმა ეღენე ჭუბაძრია კინოფილმის „ქეთო და კოტე“ გადაღებაზე მიიწვია. აქ იგი თავად ლევანის წვეულებაზე მრავალრიცხოვან მოქეთვეთა შორის არის აღნებჭდილი. ეს ეღენე ჭუბაძრიას ერთადერთი ცოცხალი გამოსახულებაა, რომელიც კონოექრანმა შემოგვიახა.

Յա-լու վկաս մո-լութօն, ու-ի-
զա-լու վկա-ս մա-նօ-լու-շե, պո-վե-լ
սա-
լա-մո-ս զե-տո-լու-թե-մո-վա-նո ա-ց-նա-նա-
տո
ո-վյ-ց-նո-րդ-ա դա մ-თ-ա-շ-ր-դ-ե-մ-ո-ր-ա ս-ա-յ-ա-ր-
տ-վ-ե-լ-ո-ւ ր-ա-գ-ա-ր-ա-ց-մ-ա մ-ո-լ-ո-ւ-ս-
ծ-ո-ր-յ-լ-ո-ւ ը-լ-ա-ն-ց կ-չ-ս-ձ-ա-ձ-ր-ո-ւ-ս ո-
ո-
տ-ո-յ-ց-լ ս-օ-մ-լ-ց-ր-ա ս-ա-ց-տ-ա-ր-ո ո-ն-
մ-լ-ց-ր-է-ր-ա-ց-ա ձ-յ-ն-ո-ր-ա ս-ա-ն-մ-լ-ց-ր-յ-
ս-ո-ւ օ-ն-կ-ց ր-ո-ւ ս-օ-մ-լ-ց-ր-ո-ւ լ-ո-ր-ո-ւ
ը-լ-ա-ն-ց կ-չ-ս-ձ-ա-ձ-ր-ո-ւ-ս մ-լ-ի-ց-է-մ-ո-ւ

ალენი ჭუბაშვილი — საქონგრეტო სიაღრმების სწორებითობაზე გამსრულებალი

მოძრაობა ისეთი იყო, თთქმულ, არც კი ამოძრავებდა. გასაკირიც კი იყო, საიდან მოდიოდა საოც-რად ნატეიფა, ტკბილი, საამზ ხმა.

1979 წლის 2 დეკემბერს აღეს-
რულა ელენე ჭუბაძოა.
დაკრძალულია ვაკის სასაფლაო-
ზე.

მაღლიანი ქართველი ერი არ და-
ივიწყებს შესანიშანვი ქალბატო-
ნის შემოქმედებით ნიჭიერებას, რა-
მეთუ, დღესაც სამაგალითოა სა-
ჩონგურო თუ სასიძლერო რეპერ-
ტუარის ჭუბაბრიასეული ინტერ-
პრეტაცია.

ნანა ჯალალონია,
ძუშ ლოლუას
სახელობის ვართული
ხალხური სიმღერის გუ-
ზეუმის („სამეგრელო“)
დირექტორი.

